

L'AGRICULTURA, LA RAMADERIA I LA PESCA

Unitat 8

Índex general

0. -INTRODUCCIÓ

1. - EL SECTOR PRIMARI. L'AGRICULTURA

2. - ELS PAISATGES AGRARIS

3. - L'AGRICULTURA DE SUBSISTÈNCIA

4. - L'AGRICULTURA DE MERCAT

5. - LA RAMADERIA AL MÓN

6. - LA PESCA AL MÓN

7. - ELS PROBLEMES DE LA PESCA

1. EL SECTOR PRIMARI. L'AGRICULTURA

•El *sector primari* comprèn les activitats relacionades amb l'obtenció i la producció d'aliments i de matèries primeres per a la indústria

AGRICULTURA

RAMADERIA

PESCA

EXPLOTACIÓ
FORESTAL

AGRICULTURA

Conreu de la terra per obtenir aliments per al consum humà i animal; així com a primeres matèries per a la indústria.

HISTÒRIA DE L'AGRICULTURA

Evolució de l'agricultura

▪ Neolític

Fa 10.000 anys que es va començar a conrear la terra. Era una agricultura de subsistència a la que es dedicava el 90% de la població

▪ Revolució agrícola

Es va iniciar al Regne Unit al segle XVIII, amb la introducció de nous sistemes de conreus. Va significar l'augment de la producció agrícola

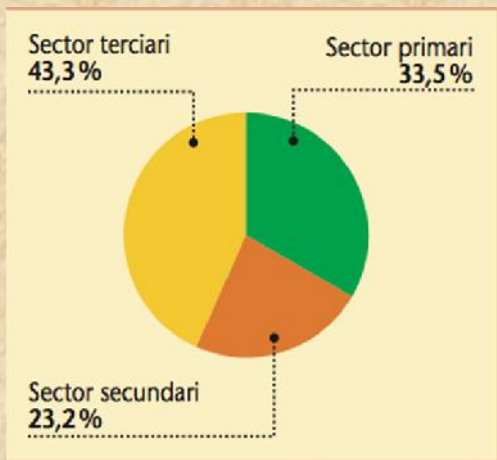
▪ Segles XIX i XX.

La Revolució Agrícola s'extén per tot el món. Les principals conseqüències són l'augment de la població i l'èxode rural

L'agricultura en l'actualitat

▪ Disminució de la població que s'hi dedica i del seu pes econòmic

Població activa per sectors

Valor total de la producció mundial

Agricultura	Indústria	Serveis
4%	32%	64%

diferències entre països:

Països desenvolupats: Poca població ocupada, alta productivitat

Països subdesenvolupats: Molta població ocupada, baixa productivitat

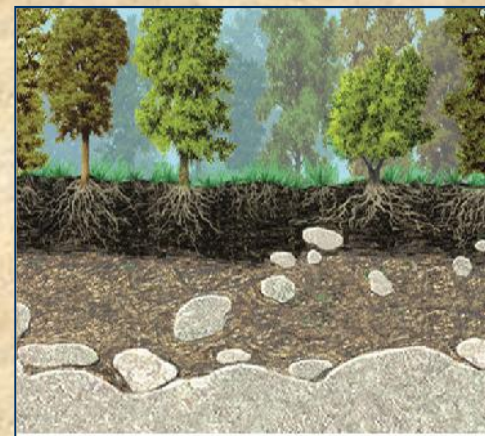
Els factors físics

Continuen sent decisius a les societats poc tecnificades. A les desenvolupades els factors físics queden supeditats a la tecnologia

EL CLIMA. Cada conreu necessita unes condicions climàtiques, de temperatura i d'humitat, per créixer. Les condicions no extremes són normalment les més adequades

EL RELLEU. L'agricultura se sol localitzar a les planes, terreny és favorable per la mecanització. Per aprofitar el terreny dels vessants de les muntanyes, s'hi construeixen bancals o feixes.

EL SÒL. Les plantes necessiten un sòl fèrtil, amb una composició i sals minerals determinades

2. ELS PAISATGES AGRARIS

**PAISATGE
AGRARI**

Paisatge natural modificat amb la finalitat d'obtenir productes de la natura. Caracteritzat per:

PARCEL·LES

SISTEMES DE CONREU

POBLAMENT

PARCEL·LA

•Parcel·la: cada una de les parts en que es divideix el paisatge agrari.

Tipus de parcel·les

Segons la mida

Segons la forma

Segons la delimitació

Segons la mida

MINIFUNDI. Parcel·la de petites dimensions

LATIFUNDI. Parcel·la de grans dimensions

Segons la forma

REGULAR

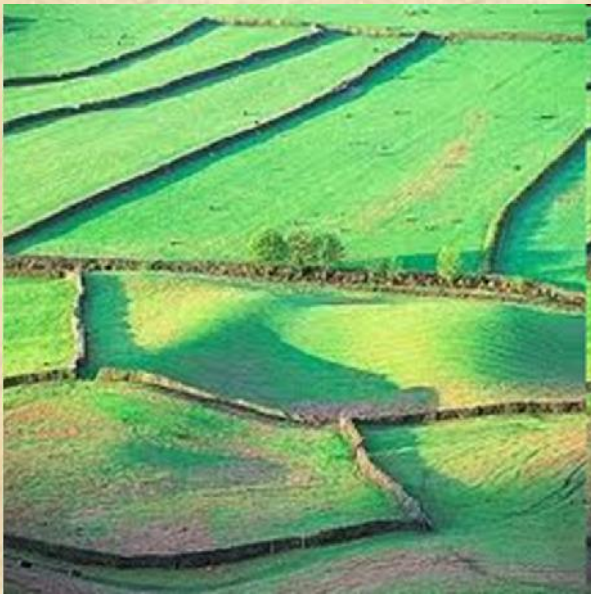
IRREGULAR

**SEGONS LA
DELIMITACIÓ**

BOCAGE O CAMPS CLOSOS. Parcel·les tancades amb murs o tanques. Aquest tipus de paisatge el trobem a l'Europa atlàntica.

OPENFIELD O CAMP OBERT. Parcel·les obertes, sense tanques que les delimitin i de formes regulars

SISTEMES DE CONREU

POLICONREU
MONOCONREU

REGADIU
SECÀ

AGRICULTURA INTENSIVA
AGRICULTURA EXTENSIVA

Policonreu i Monoconreu

Policonreu: conreu en una mateixa parcel·la diverses espècies de vegetals. És propi de les zones poc desenvolupades o de les zones d'horta als països desenvolupats

Monoconreu: consisteix a conrear en un espai un sol producte. Dirigida al mercat

Els sistemes de reg.

Agricultura de secà

Aigua de les pluges

- Ocupa una extensió més gran.
- Inferior valor econòmic.

Agricultura de regadiu

Sistemes artificials de regs

- Alt valor econòmic.
- Ocupa menys extensió.

Segons el tipus d'aprofitament del sòl

AGRICULTURA INTENSIVA

- S'hi produeix la quantitat més gran de productes en l'espai més petit possible.
- Es practica a llocs molt poblats on el terreny és escàs i les propietats són petites.
- L'agricultura intensiva produeix fruites, llegums, verdures i l'arròs.

AGRICULTURA EXTENSIVA

- La seva finalitat és obtenir a preu baix grans quantitats dels productes que s'hi conreen
- Es practica a llocs poc poblats amb molt terreny i amb poca mà d'obra.
- Les màquines fan una bona part de la feina.

POBLAMENT RURAL:
part de l'espai rural on
habiten les persones

POBLAMENT DISPERS

-Els habitatges estan aïllats els uns dels altres

POBLAMENT CONCENTRAT

-Els habitatges estan agrupats en pobles i ciutats

3. L'AGRICULTURA DE SUBSISTÈNCIA

CARACTERÍSTIQUES

És molt important als països subdesenvolupats

Agricultura de subsistència (per consum propi)

Policonreu

Tècniques i eines molt primitives

Forta dependència dels factors físics

Ocupa la major part de la població

AGRICULTURA DE SUBSISTÈNCIA. TIPUS

• L'agricultura itinerant per cremació, que es practica a l'Àfrica, a l'Amèrica del Sud i algunes zones d'Àsia.

• L'agricultura extensiva de secà, que es fa a les zones seques de l'Àfrica.

• L'agricultura irrigada de l'arròs de l'Àsia monsonica

Agricultura itinerant per cremació

•En aquest tipus d'agricultura els camps s'obtenen cremant els boscos o la sabana.

•El camp queda net i la cendra serveix d'adob.

•Finalment, s'hi fan uns forats, que és on es planten les llavors de diferents plantes.

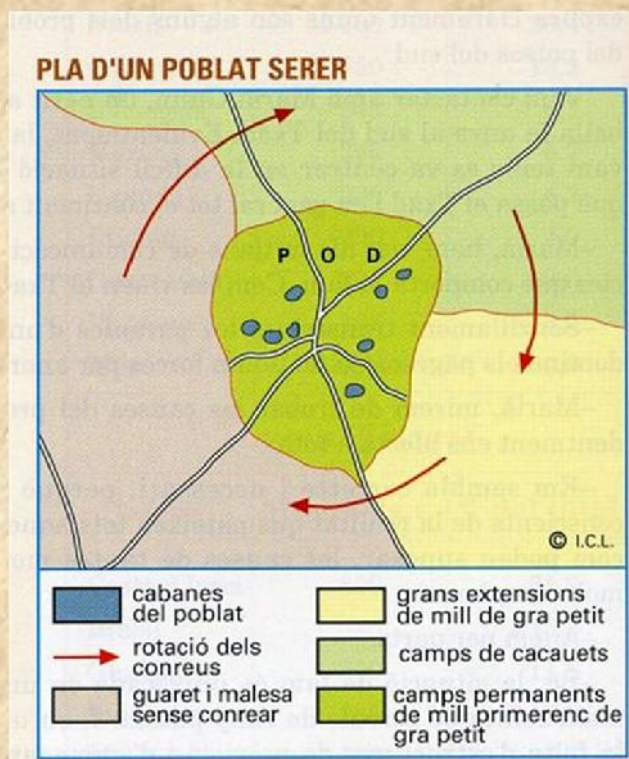
•Els camps són productius tres o quatre anys perquè els sòls s'erosionen i s'exhaureixen ràpidament.

Agricultura extensiva de secà

• Associació de les activitats agrícoles i ramaderes, de manera que gràcies a l'adob que proporcionen els animals és possible de fer una explotació permanent del sòl.

• Les parcel·les es divideixen en tres zones i segueixen una rotació triennal, perquè així s'assegura la fertilitat del sòl.

Agricultura irrigada de l'arròs

- Les pluges són abundants a causa dels monsons.

- Agricultura molt intensiva: gràcies a les pluges de l'estiu s'obté una collita d'arròs, i quan encara no ha estat recollida, se sembra ja el planter de la següent amb la finalitat d'obtenir la segona collita a l'hivern.

4. L'AGRICULTURA DE MERCAT

PAS DE L'AGRICULTURA DE SUBSISTÈNCIA A LA DE MERCAT

Comença als països desenvolupats amb la Revolució Industrial

Les millores de les activitats agràries van fer possible obtenir productes sobrants

Una agricultura excedentària va permetre l'augment de la població i l'èxode rural

L'AGRICULTURA DE MERCAT

agricultura orientada a la venda

Objectiu principal

Obtenció del màxim benefici

possible gràcies a...

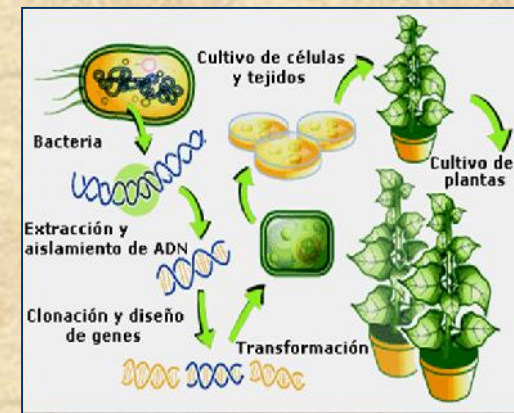
Especialització de la producció

Mecanització de les feines del camp

Tècniques de conreu modernes

- Grans inversions, però augment de productivitat que comportarà un major benefici.

CARACTERÍSTIQUES DE L'AGRICULTURA DE MERCAT

Mecanització del camp

És la utilització de màquines per fer la feina i permet:

- Estalviar mà d'obra.
- Augmentar la producció.
- Disminuir els preus dels productes agrícoles.

Especialització de la producció agrària

És la especialització en un producte i permet:

- Augmentar la producció i disminuir les inversions.
- Millor comercialització ja que és coneixen les exigències del mercat

Ràpida comercialització dels productes agràries

Amb els mitjans de transport moderns es permet:

- Fer una comercialització més ràpida i més econòmica.
- Utilitzar transports segons els productes.

Agricultura d'especulació

Objectiu: aconseguir el màxim benefici al mercat internacional

tipus

Agricultura especialitzada

Agricultura de plantació

Agricultura especialitzada

Grans explotacions dedicades al monoconreu als països desenvolupats

Explotacions molt automatitzades amb les tècniques més avançades

Producció de qualitat adreçada als mercats internacionals

L'agricultura de plantació.

Localització → Països tropicals subdesenvolupats

Origen → Colonització dels europeus a partir del segle XVI

Característiques

Agricultura de mercat
Grans propietats
Gran inversió de capital
Monoconreu
Mà d'obra abundant
Productes tropicals

Problemes

Beneficis per a les empreses estrangeres
Alguns països han d'importar aliments
Explotació molt extensiva
Decissions en funció dels preus

5. LA RAMADERIA AL MÓN

RAMADERIA

ES LA CRIA D'ANIMALS

finalitats

**Obtenir productes:
carn, llet, pell, ous, etc**

Força de treball

RAMADERIA

BOVINA

BOUS

OVINA

OVELLES

PORCINA

PORCS

CAPRINA

CABRES

AVICULTURA

AUS

RAMADERIA TRADICIONAL

Complementa l'agricultura tradicional: el bestiar treballa el camp i proporciona adobs.

Els animals pasturen als guarets i muntanyes properes

Petits ramats que proporcionen carn, llet i llana

A les zones molt seques hi ha la ramaderia de subsistència on els pastors són nòmades i es desplacen periòdicament.

**Ramaderia
Comercial**

Objectiu: vendre la producció al mercat i aconseguir el màxim benefici.

tipus

Ramaderia Intensiva

Ramaderia Extensiva

RAMADERIA INTENSIVA

Es practica en explotacions especialitzades

Es destina molt capital en mà d'obra, inversions, instal·lacions i aliments pel bestiar.

Els animals son criats en regim d'estabulació o semiestabulació per accelerar l'engreix

RAMADERIA

Estabulada. El ramat s'alimenta amb pinsos a les granges o en estables.

Semiestabulada. El bestiar s'alimenta de les pastures naturals a l'estiu i de farratges la resta de l'any.

No estabulada. Els animals s'alimenten exclusivament de les pastures naturals.

RAMADERIA EXTENSIVA

Explotacions que disposen de grans extensions de pastures. Països com USA, Austràlia, Canadà, Argentina...

Necessita poca mà d'obra perquè els ramats pasturen lliurement

6. LA PESCA AL MÓN

PESCA

L'APROFITAMENT DELS RECURSOS ANIMALS QUE OFEREIX EL MAR I LES AIGÜES INTERIORS (RIUS I LLACS)

tipus

PESCA TRADICIONAL

PESCA INDUSTRIAL

PESCA TRADICIONAL O ARTESANAL

Pesca que es fa prop de la costa amb ormeig de pesca molt primitius i sencills (xarxes, nanses, hams, etc)

Es manté a regions poc desenvolupades. La seva producció és escassa i serveix, bàsicament, per a l'**autoconsum**

PESCA INDUSTRIAL

Objectiu: obtenir un gran volum de captures pel mercat. Per això necessita **recursos econòmics**, una **tecnologia avançada** i unes **infraestructures portuàries**

tipus

En funció del lloc on es practica la pesca

PESCA COSTANERA

PESCA D'ALTURA

GRAN PESCA

PESCA COSTANERA

Els vaixells son petits i disposen de xarxes. Surten a pescar cada dia

S'allunyen poc de la costa i la pesca es ven a les **llotges de pescadors**

Les captures son cada vegada menys nombroses per l'exhauriment dels fons marí

PESCA D'ALTURA

Els vaixells són grans i pesquen lluny de les seves bases al llarg de setmanes o mesos

Disposen de les darreres tecnologies per situar els bancs de peixos

Processen i congelen les captures amb grans cambres de refrigeració

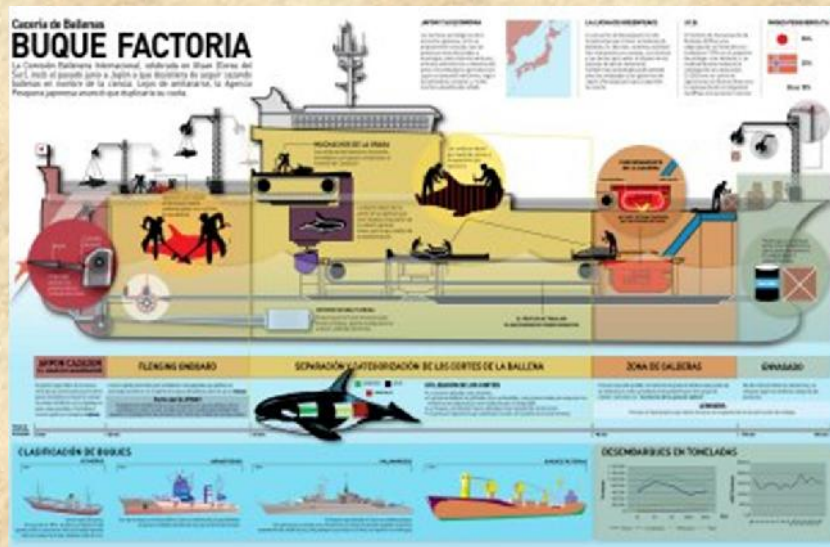

GRAN PESCA

La practiquen les principals potències pesqueres que realitzen captures a tots els oceans del món

Es basa en grans vaixells d'abastament que processen el peix que capturen altres pesquers més petits (salaons, conserves, congelats)

Els vaixells només tornen a port per descarregar les captures i per fer reparacions

PRINCIPALS ZONES PESQUERES

CALADORS. Àrees on la pesca es abundant

PRINCIPALS CALADORS

Plataforma continental extensa: Les aigües són poc profundes (Mar del Nord, Mar de Japó).

Contacte entre corrents freds i calents: Hi ha moltes espècies de peixos (Terranova).

Costa on a prop hi ha un corrent fred: Hi ha molt plàcton i, per tant, moltes espècies que mengen plàcton o que mengen peixos que mengen plàcton (Califòrnia, Xile)

ZONA LITORAL

- algues
- mol·luscs
- crustacis
- coralls

- La vida submarina és molt abundant a la plataforma continental, prolongació sota el mar dels continents.
- A mesura que es guanya profunditat la presència dels éssers vius marins va disminuint.

ZONA PELÀGICA

- En aigües superficials: sardines, arengades, tonyines, peix blau
- En aigües profundes: peixos plans, lluços, bacallans i altres de similars

ZONA ABISSAL

- sense llum
- sense vegetació
- només bacteris
- pocs carnívors

7. ELS PROBLEMES DE LA PESCA

Hi ha tres problemes importants

SOBREPESCA

**MANCA DE CALADORS
INTERNACIONALS**

**CONTAMINACIÓ DE
LES AIGÜES**

SOBREPESCA

Causada per una sobreexplotació dels recursos pesquers

SOLUCIONS

Us de xarxes de malla ampla per protegir a les cries

Control de les dimensions mínimes de les espècies capturades

Establiment de temporades de veda per permetre la reproducció de l'espècie

Limitació de la capacitat de les flotes pesqueres

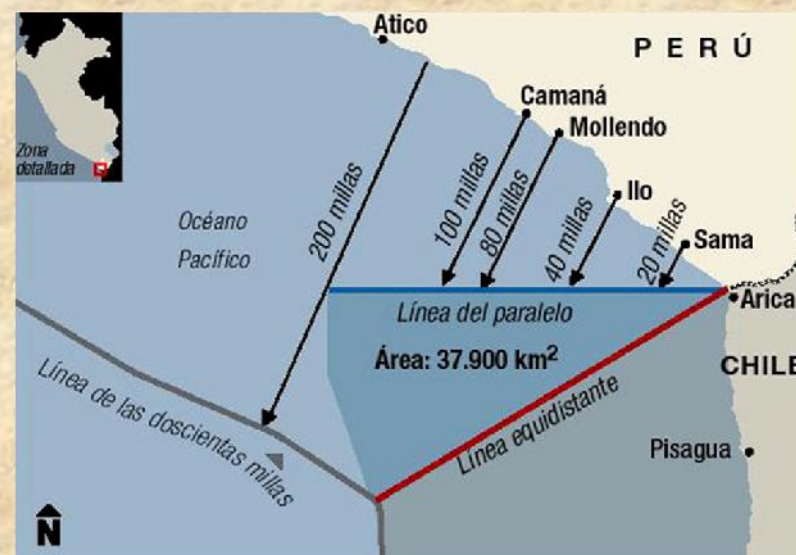

Aigües jurisdiccionals

Les Nacions Unides va decidir que cada país podia tenir aigües pròpies per aprofitar-ne els recursos.

Aquestes aigües ocupen 200 milles (370 km) des de la costa.

Els països van haver d'abandonar els seus caladors habituals o van haver de fer tractats amb altres països.

L'EXPLOTACIÓ SOSTENIBLE DELS RECURSOS MARINS

Per assegurar una **explotació sostenible** dels recursos marins es considera urgent reemplaçar el sistema de depredació per una explotació intel·ligent de la mar.

Per això hi ha alternatives:

- La aqüicultura: cria de peixos
- La limitació de les captures

